

Aktivitetsplan for Vitenskapskomiteen for mattrygghet 2012

Innholdsfortegnelse

Mål for VKM	2
Aktiviteter for VKM for 2012	3
Hovedkomiteen	3
Faggruppe for hygiene og smittestoffer (FG1)	3
Faggruppe for plantevernmidler (FG2)	4
Faggruppe for GMO (FG3)	4
Faggruppe for tilsetningsstoffer, aroma, matemballasje og kosmetikk (FG4)	4
Faggruppe for forurensninger, naturlige toksiner og medisinrester (FG5)	5
Faggruppe for fôr til terrestriske og akvatiske dyr (FG6)	5
Faggruppe for ernæring (human), dietetiske produkter, ny mat og allergi (FG7)	6
Faggruppe for dyrehelse og dyrevelferd (FG8)	6
Faggruppe for plantehelse (FG9)	6
Felles aktiviteter for alle faggruppene:	7

Mål for VKM

I tilknytning til mål- og strategiplanen for perioden 2012-2014 har VKM følgende mål for VKM:

Overordnet mål: Levere risikovurderinger av høy vitenskapelig kvalitet

VKM skal levere vurderinger av risiko og nytte, og kunnskapsoppsummeringer til Mattilsynet og Direktoratet for naturforvaltning i tråd med internasjonale prinsipper for å gi et uavhengig vitenskapelig grunnlag for å håndtere risiko.

Delmål 1: Høy faglig kompetanse

VKM skal ha høy faglig kompetanse, god forståelse av sin rolle i risikoanalysen og benytte internasjonalt anerkjente definisjoner og metoder for vurdering av nytte og risiko innenfor VKMs fagområder.

Delmål 2: Åpenhet

VKM skal sørge for åpenhet om arbeidsprosessen, lett tilgjengelige risikovurderinger og klar kommunikasjon på norsk og engelsk.

Delmål 3: Kontaktpunkt til EFSA

VKM skal sørge for dialog og samarbeid med EFSA og andre internasjonale risikovurderingsorganer.

Delmål 4: Effektiv og velfungerende

Effektivt og velfungerende sekretariat og komité

Aktiviteter for VKM for 2012

For året 2012 har Hovedkomiteen og faggruppene i VKM satt opp følgende aktiviteter som de ønsker å gjennomføre i regi av VKM (komitémedlemmer og sekretariatet i fellesskap).

Hovedkomiteen

Aktivitetsplan 2012:

- Ferdigstille Risikovurdering av mykotoksiner i korn.
- Arbeide med:
  - Nytte – risikovurdering om morsmelk (selvintitert vurdering)
  - Vurderingen av økologisk produksjon og økologisk produsert mat
- Ferdigstille:
  - Retningslinjer for evaluering av probiotiske produkter i VKM
  - Mål- og strategiplan for VKM for perioden 2012-2014
- Diskutere metoder for søk og utvelgelse av litteratur til bruk i VKMs risikovurderinger
- Definere/identifisere forskningsbehov og sammenstille kunnskapshull som VKM avdekket i 2011 og spille dette inn til Forskningsrådet
- Fagseminarer for VKM i 2012
  - Gjennomføre kurs i Benchmark-modellering for aktuelle eksperter i VKM
- Spesielle ekskursjoner/seminarer for Hovedkomiteen i 2012
  - Gjennomgå fagområdene til fire faggrupper
  - Besøke EFSA i forbindelse med EFSA sitt 10-års jubileum
- Gi innspill til sekretariatet i forbindelse med utlysning av komité for 2013-16

Faggruppe for hygiene og smittestoffer (FG1)

Aktivitetsplan 2012:

- Ferdigstille risikovurderingene:
  - Vurdering av hygienisk gevinst ved innføring av ”rodding” og ”bagging” som obligatoriske delprosesser ved småfeslaktning
  - Assessment of risk of introduction and establishment of *Echinococcus multilocularis* to mainland Norway (selvintitert vurdering)
- Ferdigstille Retningslinjer for evaluering av probiotiske produkter i VKM
- Faggruppen vil på eget initiativ foreslå at det utarbeides en vurdering vedrørende:
  - Risiko for overføring av antibiotikaresistente bakterier mellom kjæledyr og mennesker
  - Sammenligning av risiko av de viktigste patogen-mat kombinasjoner
- Diskutere kunnskapsmangler og behov som er fremkommet i gruppens tidligere rapporter, bl. a. med tanke på å identifisere ytterligere emner som bør bli gjenstand for selvstendige risikovurderinger

Faggruppe for plantevernmidler (FG2)

Aktivitetsplan 2012:

- Utføre helse/miljø-risikovurderinger av plantevernmidler som underlag for Mattilsynets fortløpende godkjenningsordning.
- Ferdigstille metodedokumentet for humantoksikologi og økotoksikologi og gjøre det allment tilgjengelig.
- Utarbeide et metodedokument på risikovurdering av nytteorganismer (makro-organismer).
- Bidra i VKMs helhetsvurdering av økologisk produksjon og økologisk produsert mat.

Faggruppe for GMO (FG3)

Aktivitetsplan 2012:

- Utarbeide uavhengige helse- og miljørisikovurderinger av høy kvalitet, inkludert kommentarer til EFSA-nett. Status pr 1.12.2011:
  - 9 risikovurderinger under arbeid
  - 12 søknader under utsjekking av EFSA (inkludert 2 dyrkingssøknader)
- Ferdigstille adjuvansdokumentet i henhold til bestilling fra Mattilsynet
- Gjennomgang av veiledningsdokumenter fra EFSA's GMO-panel.
- Delta workshopen "Key allergens and compositional analysis in the allergenicity assessment of genetically modified plants" i Paris 21. mars.
- Arbeide aktivt for synliggjøring av FG3s arbeid nasjonalt og internasjonalt
  - Oppdatering Wikipedia
  - Ferdigstille GMO-sider på www.vkm.no

Faggruppe for tilsetningsstoffer, aroma, matemballasje og kosmetikk (FG4)

Aktivitetsplan 2012:

- Ferdigstille risikovurderingene:
  - Risikovurderingen av inntaket av furan i den norske befolkningen (i samarbeid med Faggruppe 5).
  - Risikovurderingen av vitamin A (retinol og retinyl estere) i kosmetiske produkter.
  - Risikovurdering av inntaket av aluminium via mat og kosmetikk i den norske befolkningen (i samarbeid med Faggruppe 5).
- Delta i arbeidet med Nytte-risikovurderingen av morsmelk
- For varslede bestillinger fra Mattilsynet i 2012
  - Bistå Mattilsynet i Europarådsarbeidet om hvordan tatoveringsprodukter skal vurderes, herunder påbegynne arbeid med en risikovurdering av jernoksyd i tatoveringsprodukter.
  - Påbegynne arbeidet med risikovurdering av konserveringsmidler som kan komme som erstatning for propyl- og butylparaben i kosmetiske produkter.
  - Planlegge arbeidet med en ny nasjonal risikovurdering av inntaket av akrylamid i den norske befolkningen (i samarbeid med Faggruppe 5).

- Delta på kurs om Benchmark-modellering, og bistå Hovedkomiteen i arbeidet med å gjennomføre kurset.
- Delta på EFSA network for risk assessment of nanotechnologies in food and feed.

Faggruppe for forurensninger, naturlige toksiner og medisinerester (FG5)

Aktivitetsplan 2012:

- Ferdigstille risikovurderingene:
  - Risikovurderingen av inntak av furan i den norske befolkningen (i samarbeid med Faggruppe 4)
  - Norske barns inntak av muggsoppgiftens zearalenon fra frokostblandinger
  - Risikovurdering av inntaket av aluminium via mat og kosmetikk i den norske befolkningen (i samarbeid med Faggruppe 4).
  - Inntak av bly fra konsum av hjorteviltkjøtt
- Delta med kapasitet og kompetanse i Risikovurdering av mykotoksiner i korn (3 personer). Hele faggruppen skal bidra til ferdigstilling av denne risikovurderingen i 2012
- Delta med kapasitet og kompetanse (2 personer) i Nytt-risikovurderingen av morsmelk
- Forutsatt at VKM mottar relevante data fra Mattilsynet, påbegynne arbeid iht. bestillinger fra Mattilsynet om
  - Risikovurdering ved inntak av kadmium via mat i den norske befolkningen
  - Risikovurdering ved inntak av uorganisk arsen via mat i den norske befolkningen
- For varslede bestillinger fra Mattilsynet i 2012
  - utføre en scenariefremstilling av eksponering for kadmium ved konsum av krabbe i den norske befolkningen
  - planlegge arbeidet med en ny nasjonal risikovurdering av inntaket av akrylamid i den norske befolkningen (i samarbeid med Faggruppe 4)
  - planlegge arbeidet med å vurdere helserisikoen ved ulike eksponeringer for radioaktivitet gjennom næringsmidler
- Delta på seminaret om benchmark-modellering som foregår i VKM regi

Faggruppe for fôr til terrestriske og akvatiske dyr (FG6)

Aktivitetsplan 2012:

- Ferdigstille risikovurderingene:
  - Bruk av biprodukter fra oppdrettsfisk i fôr til oppdrettsfisk
  - Risikovurdering av mykotoksiner i korn
- Delta i Vurderingen om kunnskap av økologisk produksjon og økologisk produsert mat
- Egeninitierte saker – vurdere 2 forslag
  - Bruk av slakteribiprodukter fra landdyr som ingrediens i fôr til oppdrettsfisk
  - E-vitamin/selenbehov i husdyrernæringen (både til terrestriske og akvatiske dyr).
- GMO saker – videreføre samarbeidet med Faggruppe 3 i fôrrelaterte saker

Faggruppe for ernæring (human), dietetiske produkter, ny mat og allergi (FG7)

Aktivitetsplan 2012:

- Arbeide med Nytte- risikovurdering av morsmelk
- Påbegynne og ferdigstille Vurdering av maksimumsgrenser for vitamin A og D i kosttilskudd
- Bidra i arbeid med:
  - Retningslinjer for evaluering av probiotiske produkter i VKM
  - Risikovurdering av vitamin A i kosmetiske produkter
  - Vurderingen av økologisk produksjon og økologisk produsert mat
- Arbeide med vurderinger av dietetiske produkter
- Påbegynne varslede bestillinger fra Mattilsynet i 2012:
  - Risikovurdering av aminosyrer
  - Risikovurdering av salterstattere
  - Risikovurdering av vitamin K₂ i berikede produkter
  - Revisjon av berikningsmodellen
- Vurdere behov for oppdatering av tidligere vurderinger når Norkost 3 er tilgjengelig
- Samarbeide med Nasjonalt råd for ernæring i alle relevante sammenhenger

Faggruppe for dyrehelse og dyrevelferd (FG8)

Aktivitetsplan 2012:

- Ferdigstille risikovurderingene:
  - Risk assessment of recirculation systems in fish hatcheries
  - Risk assessment concerning the welfare of certain free ranging wild mammals and birds subjected to marking
- Arbeide med Vurderingen av økologisk produksjon og økologisk produsert mat i forhold til dyrevelferdsmessige og dyrehelsemessige problemstillinger
- EFSA har ferdigstilt en rapport om metode for risikovurderinger innen dyrevelferd. Faggruppen vil søke å implementere de anbefalinger som framkommer i denne rapporten til arbeidet med Faggruppens risikovurderinger for dyrevelferd.
- Faggruppen skal fortsette å ha løpende dialog/kontakt med Rådet for dyreetikk.
- Faggruppen skal øke egen kompetanse om og bidra til utvikling av modeller for risikovurdering av dyrehelse og dyrevelferd.

Faggruppe for plantehelse (FG9)

Aktivitetsplan 2012:

- Ferdigstille:
  - Risikovurdering av heksekost på eple.
  - Risikovurdering av den asiatiske trebukken *Anoplophora chinensis*
  - Risikovurderingen av mykotoksiner i korn
  - Selvinitiert risikokarakterisering av treflisimport fra Nord-Amerika
- Arbeide med Vurderingen av økologisk produksjon og økologisk produsert mat

- Igangsette og ferdigstille risikovurdering av *Agrilus anxius*
- Påbegynne varslede bestillinger fra Mattilsynet i 2012
  - Risikovurdering av *Agrilus planipennis* (Emerald Ash Borer)
  - Risikovurdering av den asiatiske trebukken *Anoplophora glabripennis*
  - Risikovurdering av potetcystenematode (PCN)
- Påpeke behovet for intensivert kartlegging av eksotiske planteskadegjørere
- Ha fokus på metodikk for å vurdere klimaendringer i risikovurderingene
- Delta og bidra på konferansen “Advancing risk assessment models for invasive alien species in the food chain: contending with climate change, economics and uncertainty” i Tromsø 23-26 juli. Konferansen arrangeres av “International Pest Risk Mapping Workgroup” (IPRMW)
- Fortsette samarbeidet med Direktoratet for naturforvaltning, Artsdatabanken og andre aktører som risikovurderer fremmede arter

Felles aktiviteter for alle faggruppene:

Faggruppene vil også:

- Påbegynne nye bestillinger fra oppdragsgivere når de kommer
- Påpeke kunnskapshull i sine vurderinger og identifisere forskningsbehov på forespørsel fra Hovedkomiteen
- Bidra i samfunnsdebatten vedrørende spørsmål rundt allerede ferdigstilte risikovurderinger
- Presentere faggruppens risikovurderinger på internasjonale konferanser og nasjonale fagmøter
- Vurdere kombinasjonseffekter av stoffblandinger i risikovurderinger der dette er relevant
- Skrive oversiktsartikler/kortversjoner i forbindelse med publisering av risikovurderinger der dette er mulig og formålstjenlig
- Bidra til at risikovurderinger blir tema for undervisningen ved universiteter og høyskoler
- Arbeide for framtidig rekruttering av personer med kompetanse på risikovurdering til relevante fagmiljøer